

اولین همایش - گشت «گهرپارک» با تأکید بر تلفیق صنعت، محیط زیست و فرهنگ برگزار شد ترسیم نقشه راه گردشگری پایدار

گزارش

که احیای فرهنگ و هویت بومی می‌تواند نقطه شروعی برای بازگرداندن هویت گذرها و خلق تجربه گردشگری ارزشمند و مرتبط با جامعه محلی باشد. نیما آذری، فعال فرهنگی، با نقد کاربری فعلی مجموعه تأکید کرد: «گهرپارک بیشتر تفریحی است تا فرهنگی و برای ارتقا به یک مجموعه فرهنگی- گردشگری واقعی، نیازمند تقویت سه مؤلفه تجربه محلی، عنصر انسانی و تفسیر علمی است». آرش نورآقایی، فعال گردشگری، با روایت چالش دیرینه انسان با طبیعت از اسطوره کیلگمش تا داستان‌های معاصر، بر ضرورت برقراری تعادل میان فرهنگ و طبیعت تأکید کرد و پیشنهاد داد: «می‌توان طراحی‌هایی انجام داد که یاد شهر سیرجان به موسیقی تبدیل شود و با گردشگر حرف بزند».

در اولین همایش-گشت «گهرپارک» سیرجان، کارشناسان و مسئولان بر ضرورت تلفیق توسعه صنعتی با حفظ محیط زیست و تقویت هویت فرهنگی تأکید کردند. محمدحسین نخعی، مدیرعامل دهکده گردشگری گهرپارک، با اشاره به اقدامات زیست‌محیطی مجموعه گل‌گهر از جمله انتقال آب از خلیج فارس، تصفیه فاضلاب و ایجاد ۲۰ هکتار فضای سبز بدون قطع حتی یک درخت، گفت: «توسعه صنعت و حفظ طبیعت می‌توانند همسو باشند». همزمان، محمدحسین بازگیر، مدیرکل مشارکت‌های مردمی سازمان محیط زیست، بر الزام قانونی مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها تأکید کرد و هشدار داد: «ناترازی بین ظرفیت زیستی سرزمین و ردپای اکولوژیک ما به حد هشدار رسیده است». در بعد فرهنگی نیز اکبر رضوانیان، فعال گردشگری با نگاهی به خانه نقلی در کاشان، پیشنهاد داد

صنایع، فرصتی برای گردشگری و آموزش نسل جوان

شهاب علی عرب، نایب‌رئیس کمیسیون گردشگری اتاق ایران، در اولین همایش فعالان فرهنگی و گردشگری در گهرپارک سیرجان و در بازدید از منطقه گردشگری گهرپارک گفت: «وقتی در مسیر گهرپارک حرکت می‌کردم، حس یکپارچگی و نظم در فضا به آدم دست می‌داد. تجربه کمیسیون گردشگری نشان داده که ارتباط صنایع با حوزه گردشگری تا امروز بسیار ضعیف بوده؛ نه ظرفیت‌ها شناخته شده‌اند، نه تمایل به ورود وجود داشته و نه صنایع خودشان اقدام کرده‌اند. به همین دلیل، پروژه‌های بزرگی مانند گهرپارک به ندرت شکل گرفته است».

علی عرب افزود: «مدیران مجموعه گل‌گهر با ریسک بزرگی سرمایه‌گذاری در گردشگری را آغاز کردند. شرکت‌های بزرگ می‌توانند چنین پروژه‌هایی را اجرایی کنند، در غیر این صورت بخش خصوصی به تنهایی توجیه اقتصادی ندارد. اگر صنایع در گذشته وارد نمی‌شدند، پروژه‌هایی مانند احیای خانه تاریخی عامری‌ها در کاشان نیز محقق نمی‌شد.» او به اهمیت آموزش و آشنایی نسل جوان با صنایع اشاره کرد: «نیروی انسانی به سمت صنایع نمی‌رود، چون تجربه عملی ندارد. پروژه‌هایی مانند گهرپارک اگر بتوانند هم زیرساخت گردشگری فراهم کنند و هم تاریخ و فرایند صنایع را معرفی کنند، نسل جوان با افتخار به خانواده، ممکن است آینده خود را در این حوزه شکل دهد.» علی عرب با یادآوری قدمت تاریخی صنعت و معدن سیرجان گفت:

«مطالعات نشان می‌دهد استخراج سنگ آهن در این منطقه حدود ۹۰۰ سال قدمت دارد. معرفی این میراث صنعتی در قالب گردشگری، ظرفیت مجموعه را تکمیل کرده و موجب افتخار مردم و نسل جوان می‌شود.» او در پایان تأکید کرد: «به عنوان کسی که پایه کارم صنعت بوده، افتخار می‌کنم در مجموعه‌ای حضور دارم که یک شرکت صنعتی بزرگ سرمایه‌گذاری کرده و به توسعه گردشگری و حفظ هویت فرهنگی و صنعتی منطقه کمک می‌کند.»

الهام برای گردشگری فرهنگی در گهرپارک

اکبر رضوانیان، مدیرعامل خانه تاریخی «نقلی» کاشان، در اولین همایش گشت گهرپارک تجربه خود در احیای یک خانه ۱۵ متری و گذر قدیمی پشت مسجد آقا بزرگ را روایت کرد. او گفت: «این خانه کوچک نقطه شروعی بود برای بازگرداندن هویت یک گذر فرسوده به بافت تاریخی کاشان. متأسفانه بسیاری از اجزای این بافت از بین رفته بود و جامعه محلی نیز به شکل مطلوب فعال نبود.» با گذشت زمان، این پروژه کوچک به مجموعه‌ای فرهنگی تبدیل شد که شامل اقامتگاه، سرداب با ظرفیت ۵۰ تا ۶۰ نفر، سالن تئاتر، تماشاخانه و خانه‌ای کناری است که با خانه نقلی به عنوان یک مجموعه یکپارچه فعالیت می‌کند. همچنین حدود ۱۳ تا ۱۴ کارگاه صنایع دستی در این مجموعه فعال است و نسل جوان با عشق و علاقه در احیای هنرهای بومی سهیم هستند. رضوانیان در ادامه به بازدید اخیر خود از سیرجان اشاره کرد: «برای اولین بار به سیرجان آمدم و بازدید از یادگیر و باغ سنگی، که محل فیلمبرداری یکی از بزرگان سینمای ایران، پرویز کیمیای، بوده، برایم بسیار الهام‌بخش بود. من دنبال پیوند واقعی میان فضاها و تاریخی و فرهنگ و جامعه محلی هستم. این خاطره را به این دلیل تعریف می‌کنم که شاید برای منطقه گردشگری گهرپارک مفید باشد و نشان دهد چگونه می‌توان با استفاده از فرهنگ و هویت بومی، تجربه

گردشگری ارزشمند خلق کرد.» او تأکید کرد که احیای قصه و محتوا، تفاوت واقعی ایجاد می‌کند و ایجاد جاذبه‌های مصنوعی، هویت بومی منطقه را بازنتاب نمی‌دهد. هدف اصلی، پیوند مردم، هنر و تاریخ با یکدیگر است. رضوانیان امیدوار است تجربه موفق احیای خانه نقلی بتواند الهام‌بخش اقدامات مشابه در دیگر مناطق تاریخی ایران، از جمله سیرجان و منطقه گهرپارک باشد.

تأکید مدیر کل مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط زیست کشور

مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها قانونی و الزام‌آور است

مدیرکل مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط زیست، در جریان جلسه هم‌اندیشی با فعالان گردشگری و محیط زیست به دعوت مجموعه گل‌گهر سیرجان، با اشاره به اهمیت مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها گفت: «امروز مسئولیت اجتماعی دیگر یک انتخاب نیست و برای شرکت‌ها قانونی و الزام‌آور شده است. شرکت‌ها موظف‌اند چهارچوب مشخصی برای حفاظت از محیط زیست، مشارکت در

جوامع محلی و توسعه پایدار داشته باشند.» محمدحسین بازگیر با تأکید بر اهمیت ناترازی اکولوژیک سرزمین گفت: «ما سال‌هاست درباره ناترازی زیستی هشدار می‌دهیم؛ ناترازی اصلی بین ظرفیت زیستی سرزمین و ردپای اکولوژیک ماست. سبک زندگی پرمصرف و افزایش مصرف بنزین، آب، برق و تولید زباله از عوامل مؤثر در این ناترازی است.»

چهار محور اصلی مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها

بازگیر افزود: «مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها شامل چهار محور اصلی است:

- مسئولیت‌پذیری در جوامع محلی،
- توسعه مشارکت در جوامع محلی از جمله ورزش و میراث فرهنگی،
- پایداری و تاب‌آوری محیط زیستی،
- حفاظت و بهبود محیط زیست.

امروز شرکت‌ها موظف‌اند این چهارچوب را رعایت کنند و قانون و آیین‌نامه‌های ابلاغ‌شده، پایبندی به آن را الزام‌آور کرده است.»

کاهش گرد و غبار با پوشش گسترده نوارنقاله‌ها

او در بازدید از معدن و صنایع گل‌گهر سیرجان گفت: «پوشش گسترده نوار نقاله‌ها نقش مهمی در کاهش گردوغبار دارد، اما نبود پایش دقیق ذرات معلق و مشاهده فعالیت کوره‌ها در زمان اوج آلودگی، امکان ارزیابی جامع وضعیت زیست‌محیطی این مجموعه را محدود کرده است.» وی افزود: «در زمان بازدید بخش زیادی از فعالیت‌ها تعطیل بود و بنابراین برخی فرآیندها از جمله عملیات انفجار معدن یا بارگیری مواد معدنی را از نزدیک مشاهده نکردیم. همچنین فرصت حضور در محدوده سد باطله‌ها فراهم نشد و تنها از دور این بخش را دیدیم. در واحد دانه‌بندی هم به دلیل محدودیت زمان، امکان بررسی میزان گردوغبار هنگام فعالیت وجود نداشت.»

بازگیر از پوشش نوار نقاله‌ها به عنوان یکی از نقاط قوت مجموعه یاد کرد و گفت: «نمای نوار نقاله‌ها پوشیده شده بود و این اقدام در حجم گسترده، تأثیر بسزایی در کاهش و جمع‌آوری غبار دارد.» او همچنین از اجرای فرآیند چرخش و تصفیه آب در کارخانه گل‌گهر ابراز خرسندی کرد. وی درباره وضعیت کوره‌ها توضیح داد: «بازدید ما در زمانی انجام شد که کوره‌ها در حال شارژ نبودند.

در حالی که بیشترین آلودگی در هفت تا پانزده دقیقه ابتدایی شارژ کوره‌ها رخ می‌دهد. بنابراین امکان قضاوت قطعی درباره میزان آلودگی وجود نداشت. البته ساختار و تجهیزات مربوط به داکت‌ها و غبارگیرها موجود بود، اما ارزیابی کارایی آنها نیازمند سنجش‌های دقیق است.» مدیرکل مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط زیست، با اشاره به

عکس نوشت

زندگی عشایری

جایی که بوی نان تازه و صدای خنده از سیاه‌چادرها برمی‌خیزد. در مجموعه عشایری گهرپارک، میهمان گرمای آتش و صمیمیت زندگی بی‌آلایش عشایر باشید. اینجا نه تنها یک مقصد گردشگری که پنجره‌ای به ریشه‌های فراموش شده ماست.

سرزمین عجایب

با بیش از ۷۵ دستگاه بازی مدرن و استاندارد در فضایی وسیع به مساحت ۳۲۵۰ مترمربع، سرزمین عجایب (شهربازی سرپوشیده) آماده است تا لحظاتی پر از هیجان و سرگرمی برای کودکان بالای دو سال و خانواده‌ها رقم بزند. اینجا مکانی است برای خلق خاطرات شیرین، لبخند‌های پایان و تجربه‌ای فراموش‌نشدنی. همین امروز خانواده‌تان را به سرزمین عجایب بیاورید و شادی را از نزدیک لمس کنید.

